

СПОМЕНИ

За баща ми разказват много хора – понякога ги слушам с учудване и не мога да кажа дали чутото е истина. Може би тези хора, негови връстници, го познават по-добре, защото са вървели до него или срещу него. А мен той водеше за ръка. Правеше го също така методично, системно и ясно, както пише в учебниците си. Не се учудвайте, че започвам да говоря първо за учебниците, посветени на нещо толкова нелитературно като анатомията на домашните животни. Ветеринарната медицина беше негова професия, т. е. задължението, което всеки човек поема и трябва да изпълнява ежедневно и неотклонно, независимо от настроенията си. Може би звучи твърде сухо, но това все пак са негови думи. Не, не думи на човек, който иска да ви поучава. Това беше една от неговите истини. От голям писател като него човек би очаквал повече артистичност. Но ако някой му припише това качество, той би се обидил. Съвсем искрено ненавиждаше всички изяви на „колоритното аз“, смущаваше се от тях и винаги подозираше много артистичните хора в неточно, деформирано от чувствата мислене. Точността, яснотата и анализът, толкова характерни за учебниците и лекциите му, бяха най-голямото изискване, което той поставяше пред себе си и пред другите. Те са и основата на литературните му произведения, те поразяваха и в разговор с него. Поразяваха преди всичко с топлотата, която носеха. С него беше много топло, защото можеше да му се вярва.

Разбира се, в книгите и разговорите ученият се скриваше зад очилата си, почиваше си и реагираше на света. Тогава си позволяваше да се опира на своите настроения. Но зад остронаучната и красива забележка, която в пиесите му се проявяваше като блестящ диалог, а в романите като вълнуващ разказ, винаги се криеше умният, съсредоточен, изучаващ поглед на очи, свикнали да се присвиват над микроскопа.

Има хора, които живеят лесно. Лесно приемат истината и лесно я изпращат, лесно общуват с нея. Баща ми не беше от тях. Той никога нищо не отминаваше – нито радостите, за които знаеше, че